

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-25

Vår referens

Simon Classon

Utredningssekreterare

simon.classon@malmo.se

Fördjupad granskning från revisionen - Uppföljning av privata utförare **ASN-2025-17366**

Sammanfattning

Malmö stadsrevision genomförde under hösten 2025 en granskning av kommunstyrelsen, arbetsmarknad- och socialnämndens och funktionsstödsnämndens uppföljning av privata utförare.

Granskningen har avgränsats till uppföljning av privata utförare under perioden januari – oktober 2025.

Den sammanfattande bedömningen från revisionen är att arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av privata utförare. Stadsrevisionen har i den fördjupade granskningen lämnat rekommendationer till nämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ska yttra sig vid två tillfällen. Detta ärende gäller det första yttrandet där nämnden ska ge ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats som redovisas i rapporten.

Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta:

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende Fördjupad granskning från revisionen - Uppföljning av privata utförare enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till stadsrevisionen.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av privata utförare - fördjupad granskning 2025
- Förslag till Yttrande - Fördjupad granskning från revisionen - Uppföljning av privata utförare
- G-Tjänsteskrivelse - Fördjupad granskning från revisionen - Uppföljning av privata utförare

Beslutsplanering

ASN beredning 2026-02-25

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2026-03-05

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2026-03-19

Beslutet skickas till

Stadsrevisionen

Ärendet

Malmö stadsrevision genomförde under hösten 2025 en granskning av kommunstyrelsen, arbetsmarknad- och socialnämndens och funktionsstödsnämndens uppföljning av privata utförare. Granskningen har avgränsats till uppföljning av privata utförare under perioden januari – oktober 2025.

Den sammanfattande bedömningen från revisionen är att arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av privata utförare. Stadsrevisionen har i den fördjupade granskningen lämnat rekommendationer till nämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ska yttra sig vid två tillfällen.

Detta ärende gäller det första yttrandet där nämnden ska ge ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats som redovisas i rapporten. Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda. Redovisningen ska göras separat för varje bedömning och rekommendation.

Det uppföljande yttrandet ska inkomma senast 2027-02-26 och ska beskriva hur arbetet fortskridit med de planerade åtgärderna.

Om granskningen

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt att det finns förutsättningar för en tillräcklig uppföljning samt om kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt.

Syftet har vidare varit att bedöma om arbetsmarknads- och socialnämnden samt funktionsstödsnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av privata utförare. Med tillräcklig uppföljning har avsetts att det finns rutiner som säkerställer att väsentliga brister i verksamheter som överlämnas till privata utförare förebyggs, upptäcks och åtgärdas.

Revisionsfrågor som besvarats i granskningens har varit följande:

1. Säkerställer kommunstyrelsen förutsättningarna för uppföljning och insyn i avtal med privata utförare, och utövar kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt?
2. Finns system och skriftliga rutiner för systematisk kontroll och uppföljning av privata utförare?
3. Tillämpas rutiner för systematisk kontroll och uppföljning av privata utförare?
4. Rapporteras arbetet med uppföljning av privata utförare till nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige?

Revisionen har i granskningen kommit fram till att arbetsmarknads- och socialnämnden huvudsakligen har säkerställt en tillräcklig uppföljning av privata utförare.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har system för uppföljning av privata utförare och har upprättat skriftliga rutiner för leverantörskontroll och avtalsuppföljning, samt att nämnden i huvudsak tillämpar skriftliga rutiner för både ramavtalade och direktupphandlade privata utförare.

En brist som revisionen påtalar är att kontroll av direktupphandlade privata utförare normalt inte omfattar exempelvis kontroll med avseende på befattningshavares lämplighet.

Utifrån granskningens resultat har revisionen lämnat följande tre rekommendationer till arbetsmarknads- och socialnämnden:

- Genomför fler typer av kontroller av direktupphandlade privata utförare.
- Gör översyn av skriftliga rutiner i syfte att säkerställa att kontroller som görs ingår i rutinerna och dokumenteras, liksom att kontroller som ingår i rutinerna är kända.
- Uppmärksamma eventuella brister i uppgifter som privata utförare lämnar, till exempel om hur de kontrollerar personalens lämplighet.

Förvaltningens övervägande:

Rekommendation 1: Genomför fler typer av kontroller av direktupphandlade privata utförare.

Revisionen rekommenderar att stärka förvaltningens kontroll av befattningshavare hos privata utförare med fokus på förekomst i belastningsregister. Dessutom rekommenderar revisionen att stärka förvaltningens kontroll avseende att direktupphandlade privata utförare genomför kontroll av personalens lämplighet.

De insatser som föreliggande rapport fokuserar på (HVB och stödboende) är tillståndspliktiga verksamheter och för att IVO ska bevilja tillstånd för dessa behöver vissa krav vara uppfyllda, exempelvis avseende utförda registerkontroller.

Lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn ställer krav på hem för vård eller boende (HVB) och stödboenden alltid genomför en kontroll mot belastnings- och misstankeregistret innan en person anställs. Det är endast verksamheten såsom arbetsgivare, alltså boendet, som kan göra sådana registerkontroller. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har inte något lagstöd för att kräva av boendet att få se dessa registerutdrag.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ansvarar för tillsyn över enskild verksamhet för vilken det krävs tillstånd, såsom HVB och stödboenden. IVO ska genom sin tillsyn granska att verksamheten uppfyller lagstadgade krav, såsom att registerkontroller har genomförts i enlighet med lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn (28 kap. 1-2 §§ SoL). Verksamheterna är skyldiga att på begäran från IVO lämna över handlingar som rör verksamheten och lämna de upplysningar som myndigheten behöver för sin tillsyn.

IVO får återkalla tillståndet för en verksamhet som inte uppfyller skyldigheterna enligt lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn, om bristen är av allvarligt slag (28 kap. 13 § SoL). IVO får också besluta om sanktionsavgift om personal har anställts utan föregående registerkontroll enligt denna lag (28 kap. 16 § SoL).

Innan IVO meddelar tillstånd för ett HVB eller stödboende att bedriva verksamhet, prövar IVO sökandens lämplighet, vilket bland annat inkluderar laglydnad hos företagets ägar- eller ledningskrets (26 kap. 3-4 §§ SoL).

När förändringar sker beträffande vilka personer som ingår i företagets ägar- eller ledningskrets, ska detta anmälas till IVO (26 kap. 7 § SoL), som då ska pröva dessa personers lämplighet, inklusive laglydnad. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har inte lagstöd för att inhämta utdrag ur belastnings- eller misstankeregistret avseende dessa personer.

Förvaltningen kontrollerar giltigt IVO-tillstånd inför placering hos direktupphandlad privat utförare samt vid eventuell förlängning av en sådan placering. Förvaltningen anser att detta bör räcka och att eventuella avvikelser som IVO registrerar i sina kontroller och uppföljningar återspeglas i om verksamheten har ett giltigt tillstånd eller ej.

Förvaltningen kommer under våren 2026 att se över vilka kontroller som ska genomföras vid direktupphandling av HVB och stödboende. Detta med syftet att förstärka det arbetssätt som redan finns, så att möjligheterna att identifiera eventuella oegentligheter ökar. Förvaltningen planerar att kunna implementera ett reviderat arbetssätt under hösten 2026.

Rekommendation 2: Gör översyn av skriftliga rutiner i syfte att säkerställa att kontroller som görs ingår i rutinerna och dokumenteras, liksom att kontroller som ingår i rutinerna är kända

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen beslutade 18 september 2025 om Rutin för avtalsförvaltning och avtalsuppföljning. Rutinen har även reviderats 27 oktober 2025. I rutinen ingår beskrivningar av samtliga aktiviteter och vem som ansvarar för respektive aktivitet. I rutinen beskrivs bland annat att samtliga avtal, samt underlag och dokumentation från uppföljningsaktiviteter, ska diarieföras.

De stickprov som revisionen har gjort av hantering av avtal på arbetsmarknads- och socialförvaltningen genomfördes under perioden januari – augusti. Eftersom den nya rutinen inte var gällande under den i revisionen granskade perioden innebär det att förvaltningen idag har en ny rutin för kontroll av privata leverantörer i förhållande till vad som bedömts i granskningen.

Förvaltningen avser att arbeta vidare med implementering av rutinen för att säkerställa att den är väl känd och att samtliga aktiviteter i den genomförs på korrekt sätt. Enhetschef för inköpsenheten ansvarar för att rutinen revideras igen senast 31 december 2026. Om brister i arbetssättet framkommer till dess kommer det att korrigeras vid revidering av rutinen. Detta för att säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras.

Revisionen betonar vidare vikten av att ha tydliga rutiner med kända kontrollmoment och lyfter som exempel fram behovet av att förtydliga vad som ska göras när riskprognos för en privat utförare inte är möjlig i kreditupplysning hos Upplysningscentralen (UC). Förvaltningens förslag för att hantera bristen är att komplettera befintlig rutin med en punkt som anger att i de fall en kreditupplysning inte kan inhämtas från UC ska förvaltningens inköpsenhet kontaktas för råd och eventuellt stöd i ett alternativ kontrollförfarande.

En sådan komplettering av befintlig rutin bedöms kunna vara genomförd senast 30 april 2026 och förväntas resultera i en extra säkerhet och ett förtydligande av aktiviteter och ansvar i en annars oklar situation.

Förvaltningen vill vidare framföra att det finns möjlighet att genomföra kontroller som går utöver de som finns i rutinen, när dessa är ändamålsenliga och går i linje med rutinen för avtalsförvaltning och avtalsuppföljnings syfte.

Rekommendation 3: Uppmärksamma eventuella brister i uppgifter som privata utförare lämnar, till exempel om hur de kontrollerar personalens lämplighet.

Vid avtalsuppföljning har inköpsenheten tidigare begärt in uppgifter som verksamheten haft ansvar för att kontrollera brister eller om följdfrågor behövs. För att säkerställa att brister som inkommer under uppföljningen uppmärksammas kommer inköpsenheten fortsättningsvis ta ett större ansvar för och kommer kontrollera de brister eller frågetecken som uppkommer under uppföljningen.

Åtgärden förväntas leda till en tydligare ansvarsfördelning gällande kontroll av uppgifter som uppmärksammas under avtalsuppföljning och att uppmärksammade brister inte omhändertas.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef